

TORONTÁL

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZAM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTÁL, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN, FELEVRE 150 DIN, NEGYEDEVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINAR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINAR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Zsivkovity tábornok, miniszterelnök tegnap egy szlovéniai közigazgatási szervezetek tagjaiból álló delegációt fogadott, amely az önkormányzati egységek munkásságáról szóló memorandumot nyújtott át neki.

Geniből jelentik, hogy dr. Marinkovity állapota, Davosból érkező jelentések szerint, teljesen kielégítő.

Zagrebból jelentik, hogy jól informált körök szerint a zágrebi színház vezetését fel fogják menteni. E szerint távozna a színházról Trescek Vladimir igazgató, Begovity Milán drámai és Rukavina operai rendező.

Bukarestből jelentik, hogy Bratianu Vintilla február hó folyamán Olaszországba megy hosszabb tartózkodásra. Bratianu állítólag gyógykezelési magát.

Ismeretes, hogy a magyar vasutak oldották meg először sikerrel a vasúti rádiók alkalmazásának a kérdését. Néhány nappal ezelőtt érkezett Budapestre a német államvasut két igazgatója, akik többszöri próbauton meggyőződtek a találmány értékéről és most tárgyalnak a magyar szabadalomnak a birodalmi vasutakon való kihasználásáról.

Bukarestből jelentik, hogy Forei mellett rövidzárlat következtében kigyulladt három üzemben lévő petróleumforrás. A kár mintegy ötven millió leu.

Angorából jelentik, hogy a Kaukázusban a hidegnek és az éhínségnek rengeteg áldozata van, mert a szovjet élelmiszerszállítmányai a hófúvásokban megrekedtek.

TŐZSDE

Január 30.

MA 100 DINÁR:

Budapest	9 99 pengő
Zürichben	9 12 sv. frank
Berlinben	7 30 ar. márka
Bécsben	12 43 silling
Triesztben	33 63 lira
Prágában	58 88 cseh kor.
Newyorkban	1 71 dollár
Bukarestben	308 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.
Magyar Hitel 84.80, Olasz Bank 77, Nemzeti Bank 247.40, Pesti Hazai 218.50, Ganz-Danubius 139.25, Ganz-Villamos 110, Nasic 182.90, Délcukor 113.50.

A gyárosok szövetsége előterjesztette javaslatait az adótörvényre vonatkozólag.

Beograd, jan. 30.
Alaupovity vallásügyi miniszter konferenciát tartott tegnap az osztályfőnökeivel, amelyen végleg befejezték a költségvetés átvizsgálását, amelyet február elsejéig kell a pénzügyminiszternek bemutatni. Korosec közlekedési miniszter és

Radivojevity erdő- és bányaugyi miniszter audiencián jelentek meg a királynál, akinek reszortügyekről referáltak. Ugyancsak kihallgatáson jelent meg Hadzsity tábornok, hadügyminiszter is.

A szociálpolitikai minisztériumban dr. Drinkovity, Krulj és dr. Franges tanácskoztak reszortügyekről.

Dr. Svrlljuga pénzügyminisztert tegnap fölkeresték a gyárosok központi szervezetének delegátusai. A delegátusok előterjesztették a szövetség javaslatait az új adótörvényre vonatkozólag, különösen a hadikárpótlás és forgalmi adó ügyére nézve.

A zárórarendelelet újra megvitatás alá kerül.

Beograd, jan. 30.
Drinkovity dr. szociálpolitikai miniszter, miután igen sok panasz hangzik el a zárórarendelelet ellen, elhatározta, hogy ezt az ügyet felülvizsgálja.

A miniszter az összes kereskedel-

mi és iparkamarákhoz, valamint a munkáskamarákhoz átiratot intézett, amelyben ielhivja őket arra, hogy vegyenek részt egy anketen, amelyet ennek a kérdésnek a végleges rendezésére hívna egybe.

Az anketét február 21-ikén délelőtt

10 órakor kezdődik Zágrebben a munkásbiztosító pénztár központi helyiségeiben.

A szociálpolitikai minisztérium arra kéri ezeket az intézményeket, hogyha delegátusukat nem tudnák Zágrebbe elküldeni, úgy legalább írásbeli véleményüket terjesszék elő.

A gabonaexport jövő évi zavartalanságát kell biztosítani.

Beograd, jan. 30.
A gabonaexportörök ma fölkeresik dr. Franges földművelésügyi és dr. Svrlljuga pénzügyminisztert, akinél a gabonaexport jövőbeni biztosításáról fognak előterjesztést tenni. Az

exportörök úgy látják, hogy a jövő évi termés nagyon jó lesz és azért már most szeretnék a jövő évi export zavartalan kimenetelét biztosítani.

Óriási az izgalom az Erdélyi-perben várható ítélet miatt.

Budapest, jan. 30.
A közeli ítélet az Erdélyi bünpörben óriási izgalomban tartja a közönséget. Mindenfelé lázasan tippelnek, hogy ussza meg a vádolt az ügyet. A nők nagyrésze gukkerrel jelent meg a mai tárgyaláson, de Schadl elnök leintette őket azzal, hogy „ez nem színház”.

Gál Jenő dr. védőbeszédében kiterjeszkedett hosszadalmasan Erdélyi és a mai társadalom helyzetére. Erdélyi — mondotta — a mai kor gyermeke. Ő azt hitte, egy-két párbaj hőst csinál belőle és ezért, mint annyi másnak is, nem voltak szkrupulusai egyes meg nem engedett cselekmények iránt.

Bizonyítani fogom a bíróság előtt, hogy a vád alaptalan. Először is

kétségbe vonja a millstadi tanuk szavahihetőségét. Főleg a millstadi szobaleány vallomásával foglalkozik, amelyet tarthatatlannak mond. Ebben a perben — mondja — minden szakácsnő és szobaleány egyszeribe jogtudóssá lett.

Az elnök kérdésére kijelenti a védő, hogy még két órát kíván beszélni. Schadl elnök ezért a tárgyalás folytatását csütörtökre halasztotta.

A berni SHS követ nyugallományba került.

Beograd, jan. 30.
Ófelsége a király a külügyminiszter javaslatára Markovity Jován berni SHS követet rendelkezési állományba helyezte.

Órtást havazásokról érkezik mindenfelől jelentés.

Beograd, jan. 30.

A két nap óta tartó szakadatlan havazás óriási nehézségeket okozott a közlekedésben. A vonatok nagyrésze rendetlenül közlekedik, mert a hófúvások miatt egyes vonalakon teljesen be kellett szüntetni a forgalmat. A fővárosban mintegy ezer rendkívüli munkás van alkalmazva, akik főleg csak a főutvonalakat tisztítják meg, hogy ott a közlekedés akadálytalanul lebonyolítható legyen. A fővárosnak ezáltal mintegy napi ötvenezer dinár rendkívüli kiadása van.

Budapestről jelentik, hogy a nagy hófúvás miatt a Dunántul közlekedése teljesen csődöt mondott, dacára annak, hogy az egyes vonalakon állandóan járnak a hóekék.

A Trieszt—Riviera felől jövő hét-
fői gyorsvonat Fonyódon megakadt és még kedd délig sem tudott Budapestre bevergődni. Az utvonalon mindenfelé három méternél magasabb a hóréteg.

Budapestnek a havazás 384 ezer pengőjébe került. Ennyit tett ki eddig a rendkívüli munkaerők díjazása a köztisztasági hivatalnál.

Franciaországból az idő enyhülését jelentik, míg Ausztriában husz fók hűdeget észleltek.

Három király küzd a hatalomért Afganisztánban.

Az afgán belháborúság ügye egyre jobban bonyolódik. A meglévő két király mellé most egy harmadik is fellépett, amennyiben Aman Ullah egyik vezére, Ali Achmed Khán Jaldalahiban, királlyá proklamálta magát.

Habib Ulah ellenkirályt, aki jelenleg

Kabulban időzik, három oldalról fenyegeti veszély, mert Achmed Khán, Aman Ullah és a szuvani törzs egy része indul Kabul ellen. Valószínű azonban, hogy ezek hárman előbb egymással fognak leszámolni és csak azután fordulnak Habib Ulah ellen.

Uj kőburkolattal látják el a Gabona teret és keramittal kövezik ki a Fő teret.

Uj kutak furása, a hidak javítása és a gypmestertelep kihelyezése a városi programban.

Kiköveznek három Amerika negyedbeli utcát.

Becskerék, jan. 30.

A becskeréki vámhivatal működése ideje alatt két és fél milliónál több kövezetvámot szedett be, amely a várost illeti meg, hogy ebből az áruszállítások folytán megrongált utakat kijavítsa és jókarban tartsa, illetve olyan helyen, ahol szükségesnek mutatkozik, új utat építsen. Becskerek városa az utépítések programját ki is dolgozta és ezek alapján kérte a várost megillető kövezetvám kiűzését. A két és fél milliónál nagyobb tétel jelentős részét, két millió 255.000 dinárt, a pénzügyminisztérium ki is utalta, a fennmaradt 382.116 dinár megítélése azonban egyre késett. A városvezetőség többszöri közbenjárásának és sürgetésének meg is lett most az eredménye, mert az építészeti minisztérium jóváhagyása után, most

a pénzügyminisztérium fővámgazgatósága is hozzájárult a hátralékos összeg kiutalásához.

A kövezetvám és a városi költségvetésben előirányzott összegből a város egyik legforgalmasabb terének, az elhanyagolt állapotban lévő Zsitni (Gabona) térnek a kövezetét szedik fel és pótolják új kövezettel.

Erre a célra a város összesen 926.059 dinárt irányoz elő és az árlejtést az anyagszállításra akkor írják ki, amikor a különbözet felvétele a városi háztartás költségvetésébe megtörtént.

Becskerék város mérnöki hivatala részletes tervet dolgozott ki a Zsitni (Gabona) tér rendezésére és eszerint a régi kövek felhasználásával makadám felületet nyerne a tér, amelyet bitumennel vonnak be.

A téren két gyalogjáró szigetet emelnek a gyalogosok részére

és egyikét olyan nagyra tervezik, hogy közepét befűvésítik. Ezáltal a tér szépségét szempontból is sokat nyer, nem is szólva arról, hogy a tér rendezése mennyire elő fogja segíteni a forgalom lebonyolítását.

A városi mérnöki hivatal az új költségvetéssel kapcsolatosan még számos előterjesztést tett, többek között

771.124 dinár előirányzatot kért biztosítani a Kralja Petra (Fő) tér rendezésére.

Erre nézve két terv merült fel, az egyik, hogy keramittal burkolják be a mostani török idők korabeli kövezettel ellátott főterét, — amely az adóhivatal, a Vojvodina (Rózsza) kávéház, a Gombár-féle vendéglő (volt Magyar Király) és a városháza előtt terül el — és a keramit ut közepén parkot létesítsenek, a másik terv pedig, hogy bitumenezett felületű makadámmal kövezik ki a Fő tér említett részét a régi kövezet felhasználásával, mely esetben a költségek csak 233.380 dinárra rugnának.

Részletes előterjesztésében a városi mérnöki hivatal a régi keramit utak javítására 343.830 dinárt, a régi terméskövezet javítására 300.000 dinárt.

a Kalvinszka (Rákóczi) Gundulyeva (Toldi Ferenc) és Arany János ucca kövezetlen részének kövezésére 277.976 dinárt,

uj kutak furására 149.700 dinárt, a régi elapadt kutak újrafurására husz ezer dinárt, a városi épületek jókarbantartására 187.500 dinárt, a vashidak festésére és javítására 85.000 dinárt kért előirányozni az 1929. évi költségvetésben. A gypmestertelep áthelyezése is már régi óhaja a környékbeli lakosságnak és a mérnöki hivatal terve erre a kérdésre is kiterjedtek. Az új gypmestertelep a vasúti hid mögött, az Isvanészku tanyán helyezik el és a szükséges épületek, a hullaégető, boncolókamra, megfigyelőállomás és gyűjtőmedence építése 135.562 dináros kiadási előirányzatot igényel.

Becskerék város tanácsa legközelebbi ülései egyikén fog részletesen foglalkozni a mérnöki hivatal előterjesztésével és a város anyagi helyzetéhez, valamint a szükséglethez mérten, saját belátása szerint határoz az egyes kiadási előirányzatok honorálása, vagy elvetése felett. Az elfogadott tervekben feltüntetett előirányzatokat a főszámvevői hivatal felveszi a város 1929. évi költségvetésébe.

A bánsági kereskedelmi és iparkamara az utlevélkiállítás egyszerűsítéséért.

A kamara nézete szerint a rendőrfőkapitányságokat és a főszolgabírókat hivatalokat kellene megbízni az utlevelek kiállításával.

Becskerék, jan. 30.

A bánsági kereskedelmi és iparkamara a lakosság széles rétegének szempontjából nagyjelentőségű kérdéssel foglalkozik. A kamara beadványt tervez a belügyminisztériumhoz intézni, amelyben az utazás elősegítése végett.

az utlevélkiállítás leegyszerűsítését és meggyorsítását kéri.

Becskeréken ma már minden különösebb nehézség nélkül, huszon-négy óra alatt bárki, aki az előírt feltételeknek megfelel, utlevelet kaphat, de nem áll ez a vidékre, ahol bizony napokig is eltart, amíg a személyazonosságát és állampolgárságát igazoló utlevelet valaki kézhez veheti. Különösen a Becskerektől távolabb fekvő városokra érvényes ez a megállapítás, mert hiszen napokig tart, amíg a posta az aktákkal Becskerekre ér és innen visszajut rendeltetési helyére.

A vidéki gazdasági körök kérel-

mének tesz eleget a kamara, amikor az utlevélkiállítás meggyorsításának kérdésével foglalkozik és beadványában olyan megoldást javasol, amely bizonyára kielégíti majd az érdekelteket. A javaslat szerint,

az utlevélkiállítással a városi rendőrfőkapitányságot és a járási főszolgabírói hivatalokat kellene megbízni

és a fél csak akkor forduljon a főispáni hivatalhoz, ha utlevélét az első fórumon nem szolgáltatott ki. Szubotícán, Noviszádon és a szabad királyi városokban általában az a szokás divik és a rendszer mindenütt bevált.

Előnye az új rendszernek az utlevélkiállítás meggyorsításán kívül az is, hogy

a mellékletek közül elmaradhat az erkölcsi bizonyítvány,

mert hisz a rendőrség rövid uton megállapíthatja, hogy az illető fél részére kiállítható-e az utlevél.

Előbb Splitben felel és azután Becskereken a váltóhamisító becskeréki intéző.

Becskerék, jan. 30.

Részletesen foglalkoztatta a „Torontál”-t Galler Dezső becskeréki magántisztviselő bűnügye, aki, mint ismeretes, tartalékos hadnagy és bécsi tőkepénzesnek adta ki magát és mint ilyen, Splitben, ahová tartóztatása elől szökött, egyideig korlátlan hitelt élvezett. Gallert a spliti rendőrség első értesítése szerint, utnak indították Becskerek felé, de a becskeréki rendőrség mai napig is hába várta megérkezését. Becskereken abban a hitben voltak, hogy Galler szállítása a szökött módon, rendőrállomástól rendőrállomásig történik és ezért tart ennyi ideig az idekísérése, tegnap azonban megérkezett a spliti rendőrség átirata, amely mindent megmagyaráz. A spliti rendőrség közlése szerint, Gallert átadták az ottani

ügyészségnek, hogy előbb Splitben elkövetett cselekményeiért feleljen és csak azután kísérik Becskerekre, ha a bíróság által kirótt büntetését leülte.

Gallert többrendbeli hatósági félrevezetés és csalásért vonják Splitben felelősségre, mert a szállodai bejelentő-lapon valótlán adatokat jegyzett be és ezek révén hitelt vett igénybe a szállodai személynévtől, amelyet félrevezetett. A bűnös utra tért volt becskeréki intézővel együtt a vádlottak padjára kerül Szepper János, bécsi urasági inas, aki ki grófi gazdájának megkárosítása után szökött Splitbe és itt grófként mutatkozott be mindenütt s előnyösen kihasználva az emberek hiszékenységét, számos egyént megkárosított.

Egy becskeréki táncbanart meghívtak Berlinbe.

Egy angol filmvállalat szerződést ajánlott fel a keleti táncok betanítására

Becskerék, jan. 30.

A becskerékiekre is néha rámosolyog a szerencse, Fortuna istenasszony most például Mrksity Kariton becskeréki táncbanartot részesítette kitüntető kegyeiben. Mrksity repülőpostán levelet kapott Berlinből, amelyben meghívják a Soud filmársaság berlini telepére a keleti táncok betanítására. A néhány órás napi munkáért a mai viszonyokhoz mérten, igen tekintélyes összeget ajánlanak fel, — a meghívó szerint, Mrksity fáradságát heti százhusz dollár fizetéssel, vagyis 6720 dinárral honorálják.

Mrksity Kariton, aki jelenleg Becskerek legboldogabb lakosa, a levéllel egyenesen a szerkesztőséget kereste fel és bemutatta az eredeti meghívást. A levél szerint, Mrksity egyelőre a Soud-film berlini műter-

mében fog dolgozni, ahol főleg szláv táncok betanítását végzi, de szükség esetén Londonba is rendelkezhetik, ahol kötelező ugyanolyan feltételek mellett vállalni a keleti táncok oktatását. A levél három évi szerződést ajánl fel, amelyet a bemutatkozás megtörténte után kötnek meg.

A táncbanart kijelentette, hogy a megfizető meghívásnak eleget fog tenni és családi ügyeinek elintézése után Berlinbe költözködik.

A jó barát megfizethetetlen,

a jó könyv olyan, mint a jó barát, sohasem csaldik benne az ember.

Minden negyedéves előfizetőnknek három kitűnő regényt adunk a bolti ár harmadaért, kőtetenkint **10** Din-ért

Csakis kiváló készü-
letek és tartozékok
12 havi részletre is.
műszaki vállalat Noviszád. A Vajdaság legrégibb rádiószaküzlete
Becskerék-főteret-Alekezen-
drova u. 10. Telefon 110.

ALTEBNO

A MAI NAP HIREI

Jan. 30. szerda. Rk. Mártonka. Prot.: Adalgund Ok.: Antonije. Zsidó: Sebat 19. Napkelte 7:32, nyugat 16:56. A nap hossza 9 24. Az év végéig még 335 nap.

A meteorológiai intézet jelenti: Tulnyomán derült idő, helyenkint köddel és igen erős éjjeli fagyokkal várható

Az új főispán Becskereken. Baltity Vilko dr., a beográdi tartomány főispánja, akinek Becskerekre érkezését már a múlt hétre várták, értesülésünk szerint, pénteken, vagy szombaton reggel jön Becskerekre, ahol néhány napig fog időzni.

Vajdasági festőművész sikere Magyarországon. Néhány napja, ismerősei látogatására Becskereken tartózkodik a vajdasági származású Gehl Zoltán festőművész, az egyik legkeresettebb mai magyar portréfestő, aki az utolsó évek tárlatain egyre-másra aratta a nagy sikereket. Ma Budapesten a legkeresettebb arcképfestő, amit minden hosszas bizonyítgatás helyett legfényesebben igazol az a tény, hogy tavaly Vass József magyar népjóléti miniszter, Klebersberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter, Zsitvay Tibor képviselőházi elnök és még számos más közéleti kitűnőség portréját rendelték meg nála. Mint az Est lapok rajzolója, Gehl Zoltán a Budapesten megfordult külföldi előkelőségekről is készített egy-egy rajzot, vagy vázlatot és ezek az alig pár perc alatt készült munkái csakugy, mint portréi, azt igazolják, hogy az arc- és emberábrázolásnak olyan ritka művészi képességgel rendelkezik, amit csak a legnagyobb művészek mondhatnak sajátjuknak. Portréi egytől-egyig nemcsak a szorosan vett arckép-követelményeknek felelnek meg maradéktalanul, hanem képszerűség és kompozíció tekintetében is egészen elsőrangú alkotások. Becskereken is készített már eddig a művész egy pár arcképvázlatot és megfestette dr. Iványi Ferencné portréját. Akik ezeket a munkákat látták mind az igaz elragadtatás hangján beszélnek arról a nagy művészi értékről, amit ezek a munkák képviselnek. Értesülésünk szerint, Gehl Zoltánnak már eddig is több portréra van rendelése és így még néhány napig marad városunkban.

HALÁLKÖR. E világszenzációt keltő film, az Ufa filmgyár remeke, ma utoljára az „Orient“-ben. — Jön: „A kozákok“.

Az első vasutas zeneegyesület idei jelmez-estélye február 2-ikán lesz a „Brisztol“-kávéház összes termeiben, mely iránt nagy az érdeklődés, mivel a kitűnő rendezőség gondoskodik az est szofid, de vidám lefolyásáról. Ez alkalommal két-két értékes díj lesz kiosztva.

Budapesti terménytőzsde.

Január 29-iki zárlat.

Birza márciusi	25 09 (26 18)
májusi	25 91 (26 01)
októberi	25 77 (25 75)
Tengeri májusi	28 78 (28 80)
juliusi	28 72 (28 73)

Irányzat lanyhulásra hajló.

Csikágói terménytőzsde.

Január 29-iki zárlat

Birza márciusi	122 5/8 (123 7/8)
májusi	125 1/2 (127 —)
juliusi	127 1/8 (128 5/8)
Tengeri márciusi	96 1/8 (97 1/4)
májusi	99 1/2 (100 1/4)
juliusi	101 3/8 (102 1/8)

Irányzat lanyha.

Ha jól akar mulatni, akkor csakis a Schwäbische (Narrenabendra) álarcosbálra menjen el február 9-ikén a Kaszinóba.

Szórjunk eseséget a madaraknak. A zord tél hidege nemcsak jégvirágokat termelt, de felkeltette az érző emberek lelkében a részvét szunynyadó csirait is és napról-napra újabb kérdések és felhívások jutottak hozzám az iránt, hogy mikor kezd meg már működését az „Állatvédő Egyesület“? Az érdeklődőket most már értesíthetem, hogy a főkapitány szives engedélyével, talán már é héten megtarthatjuk az alakuló gyűlést. A „Torontál“-ban a gyűlés idejét és helyét illetőleg, az előkészítő-bizottság meghívót fog közzélni. — Ez alkalommal az állatbarátok figyelmét a hasznos, éneklő madarakra akarom felhívni, melyek a folytonos hidegben állandóan veszítenek testük melegéből, melyet csak eseség felvételével tudnak pótolni, amit azonban a hótakaró miatt, nem találnak rendes lelőhelyén, a földön. Szórjanak néhány morzsát, magot hőmentes helyre uton, utfélen, szórják az ablakdeszkára és gyönyörködjenek benne, milyen örömmel fogyasztják el a kis szárnyas koldusok, kiknek élete biztosítja a gyümölcstermést. Gábor Antal állatorvos.

HALÁLKÖR. E világszenzációt keltő film, az Ufa filmgyár remeke, ma utoljára az „Orient“-ben. — Jön: „A kozákok“.

A „Vadakra“ vadászegylet véd-szentje. A „Vadakra“ becskerei vadászegyesület vasárnap ünnepelte véd-szentje napját, mely alkalomból ünnepi vacsorát rendezett a Solyom-féle vendéglőben. Az egyházi szertartást Dimitrijvity Koszta lelkész végezte, aki a szokásos vízszentléssel és kalácszegéssel nyitotta meg az ünnepséget. Markov Szteván egyesületi elnök indítványára öfaisége a királynak hódoló táviratot küldtek. A vacsora résztvevői a legkitűnőbb hangulatban a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

Keresi a hozzátartozóit. Müller Teréz, aki Budapesten 1905 december 25-ikén született és jelenleg Magyarországon Hajduszoboszián (II. ker. Sarló ucca 248. szám alatt) lakik, keresi a hozzátartozóit. Anyja Müller Róza, ágostai evangélikus vallású, nagyszülei: Müller Jakab és Saüdler Vilma, akik Torontálme gyében laktak, husz éve róluk nem tud. Keresi bármelyik hozzátartozóját és kér mindenkit, aki tud valamit róluk, értesítsék.

HALÁLKÖR. E világszenzációt keltő film, az Ufa filmgyár remeke, ma utoljára az „Orient“-ben. — Jön: „A kozákok“.

Felmentették a sikkasztással vádoit községi bírót. A becskerei törvényszék büntető tanácsa hétfőn tárgyalta Marinkov Gyóka volt szrpszkiitebeji községi bíró bűnügyét, aki ellen sikkasztás címén indult meg az eljárás, mert a legelő közbirtokosság pénztárából hétszáz dinárt vett fel, amelyet a feljelentés szerint saját céljaira használt fel. Marinkov tagadta a súlyos vádat és kijelentette, hogy a pénzen a község tenyészállatait etette addig, amíg átvették nem történt meg. A központi főszolgabíró ugyanis elrendelte, hogy tenyészállatokot vásároljanak, a képviselőtestület azonban nem tett eleget a felszólításnak és a tenyészállatokot nem vette át. Erre a főszolgabíró saját személyében öt tette felelőssé a tenyészállatok sorsáért. Más megoldás hiányában tengerit vásárolt, azt a község-háza padlásán helyeztette el és ebből etette az állatokat. Több tanu kihallgatása után, akik a vádlat állításait erősítették meg, a közbirtokosság képviselője, dr. Zsupánszki Szilvó helyettese Nikolity Milos tartotta meg vád-, dr. Rajity Tósa pedig védbeszédét. A bíróság Marinkov Gyóka volt községi bírót a vád és következményei alól felmentette, mert beigazoltnak látta, hogy nem követett el bűncselekményt.

Aki tévedésből meghívót nem kapott a Schwäbische Narrenabendra, az jelentkezzen Röhrich divatárkereskedésében Gomilkovics Leó rendezőnél.

Az autótulajdonosok és gépkocsivezetők figyelmébe. A tartományi főispánú rendelet értelmében a becskerei rendőrség ismételten felhívja az összes autótulajdonosok és gépkocsivezetők figyelmét, hogy legkésőbb február elsejéig szolgáltatassanak be városi főorvosi bizonyítványt arról, hogy testileg és szellemileg egészségesek és jól látnak. Együttal felhívja azokat az autótulajdonosokat és sofőröket, akiknek nincsen „beográdi tartományi“ című forgalmi engedélyük és gépkocsi képesítési igazolványuk, hogy azt legkésőbb február elsejéig szerezzék be.

Gépész és lütvizsga Becskereken. Az Ispitua komisija za kožade i mašinstvo Velikibecskereken, a legközelebbi lokomobilfűtői és gépkezelői vizsgát február hó 16-ikán, a stabil kazánfűtői és gépkezelői pedig február hó huszonegyedikén tartja meg. A vizsgáznai szándékozóknak február 11-ikén délelőtt kell jelentkezni a vizsgáztató-bizottságnál Velikibecskereken Obaka Princeze Jelene 4. szám alatt (Inspekcija parnih kotlova). Ugyanezen nap délutánján kezdődik a tanfolyam is. A vizsgáztatóknak a következő okmányokra van szükségük: születési anyakönyvi kivonat, erkölcsi bizonyítvány és a hat hónapi gyakorlatot igazoló bizonyítványra, hogy a gyakorlatot vizsgázott gépész mellett végezte. A bizonyítványt a géptulajdonos köteles kiállítani és a község által hitelesítendő.

Szombaton, február 2-ikán lesz a Radnicski Sportklub álarcosbálja a Centrálban. A legszebb és legérdekesebb álarcosok között 3 értékes díj lesz kiosztva. Kezdeté este fél 9 órakor. Belépődíj 15 dinár.

Autószemle és sofförvizsga Becskereken. Zupkovity Pavle dr. tartományi jogi referens, a becskerei főispáni hivatal vezetője, az autovizsgáló és sofförvizsgáztató bizottság elnöke, közölte a becskerei rendőrséggel, hogy január 31-ikén, csütörtökön délelőtt tíz órakor a Karagyorgyev (Vásár) téren autószemlét és sofförvizsgát tart. A rendőrség ezzel kapcsolatosan felhívja azokat az autótulajdonosokat, akik a decemberi autovizsgálatról bármilyen oknál fogva elmaradtak, hogy büntetés terhe mellett, feltétlenül jelenjenek meg a fent megjelölt időben a Vásártéren. A sofförvizsgára jelentkezők a helyszínen adjanak át erkölcsi és orvosi bizonyítványt és két fényképet. Az autótulajdonosok hozzák magukkal forgalmi engedélyüket és gépkocsivezetői igazolványukat.

Aki négykézláb állva vallott. Novákovity Lajos jársatomityi (módosi) cigányt fegyveres fogházor vezette elő tegnap a becskerei ügyészség fogházából, ahol ez év eleje óta vizsgálati fogságban ül. Novákovity a vád szerint január elsején betört Spitznagel Tóbiás jársatomityi gazdálkodó határmenti házába és onnan ágyneműt vitt el. Ugyanezen reggel fejszével felfeszítette Prokle Péter házában ajtáját is, de munkájában megzavarták és ezért szákmány nélkül távozott. A vádlott cigány sűrű kezét csókolomok közben alázatos hangon elmondja, hogy a világ legártatlanabb embere, aki életében még soha a máséhoz nem nyult. Igaz, hogy megfordult a feltört házak környékén és hogy a koronatanuk, a határon szolgálatot teljesítő pénzügyőrök láthatták, de a Prokle és a Spitznagel házak szomszédosak a cigánysorral és ő a községbe tartva arra kanyarodott. A pénzügyőrök négykézláb járták a szobában és úgy vallatták és a tettét szegyenében vállalta magára. A csendőrségen pedig azért ismerte be a betörést, mert megverték. Janjevin Milos és Ariszkid Hilarion pénzügyőrök a kritikus időben a határmentén teljesítettek szolgálatot és látták Novákovityot a betörés tájékan ólalkodni. A bíróság dr. Parvanj Andrja ügyész vádbeszédének meghallgatása után felmentő ítéletet hozott és elrendelte a vizsgálati fogságban lévő cigány azonnali szabadlábra helyezését.

1 dinár

Ezen utalványt a „Torontál“ előfizetői és olvasói javára, vásárlásaiknál teljes összegben beszámítják a „Kedvezményes beszerzési források“ rovatában szereplő kereskedők a fizetendő összeg 5%-a erejéig

1 dinár

Ezen utalványt a „Torontál“ előfizetői és olvasói javára, vásárlásaiknál teljes összegben beszámítják a „Kedvezményes beszerzési források“ rovatában szereplő kereskedők a fizetendő összeg 5%-a erejéig

mar 30.
mára ért.
kat és a levelek
ra, amikor orsitásának beadvávasol, a majd azzerint.
városi renjárásí főkellene
jon a főispánét az elsők ki. Szuszabad ki az a szommindenütt
ek az utlelenn kívül az
elmaradhaty,
övid utonlető fél révéli.
erekenzob.
Szplábenrt feleljenbecskerekre, büntetését
tósági félrt vonjákert a szálltlan adatozéményzet.
A bünösintézővelára kerülági inas, a káróstitása grófként s előnyök hiszémegkáro
főleg szlávde szükségelhetik, a feltételekncok oktaszerződést mutatkozás meg.
hogy a eleget fogelintézésé
parát tlen,
n, mint a sem ciaz ember.
0 Din-ét

Csakis kiváló készületek és tartozékok 12 havi részletre is.
A Vajdaság legrégibb rádiószaküzlete
műszaki vállalat Noviszád.
Beckereket főkéja Alekzen-drova u. 10. Telefon 110.

ALBERTINO

O·R·I·E·N·T B·I·O·S·K·O·P

Szerdán, jan. 30-án 5, 7 és 9 órákor

JÖN:

Kozaci.

JÖN:

Halalkör.

A világ leghatalmasabb artista-filmje. A „Variété” testvér filmje. Mindkét rész egyező. A „Variété” óta nem volt még ilyen szép film. Történet Párizsban és Londonban.
Főszereplők: WERNER KRAUS, WARWICK WARD, JENNY JUGO

Pénztáryitási ó. e. 10-12-ig, d. u. 4-10.

Minden hölgy számára a pótolhatatlan arcápolást hozzáférhetővé akarjuk tenni, azért egy nagyon kedvezményes bérletrendszerrel honosítottunk meg, mely szerint tisztelettel arcápolás csak 200 dinár. Minden szépséghibák eltüntetése. Arcok művészi kikészítése alkalmakra. Sestre Végh kozmetika, Alekszandra (Fő) ucca 24. I. em.

Értesítem a mélyen tisztelt fürdővendégeimet, hogy a téli szezon alatt a fürdő a szerdai napokon zárva van. Továbbá, amíg a nagy hideg tart, reggel 8-tól este 7-ig dolgozik, úgy hogy a férfiaknak reggel 8-tól 12-ig és este 5-7-ig, a hölgyeknek 12-5 óráig van gőz. Kádfürdő minden nap (szerda kivételével) és egész nap áll a mélyen tisztelt közönség rendelkezésére. Heinrich Milson.

Az Én Ujságom 6-10 éves gyermekek képes irodalmi lapja. Szerkeszti Gaál Mózes. Szébbnél-szebb regények, mesék, versek, rengeteg játék, kézügyesség, tréfa, pályázat, rejtvények és szerkesztői üzenetek tartják a lapot. Előfizetési ára negyedévre 25 dinár. Az előfizetők 15 dinár kedvezményes áron szerezhetik meg az Én Ujságom Könyvel című regénysorozatát. Együttes előfizetési ára negyedévre 40 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrássy ut 16.

Uprava grada Vel. Bečkereka. Vojno odeljenje.

Broj 200/1929.

Objava.

Pozivaju se svi oni vojnoobveznici, koji su izvan grada Vel. Bečkereka 1909 godine rođeni, a ne dolaze su u ovom gradu, da se radi upisa u rekrutni spisak odmah — od 1. februara do 8. februara 1929 god. — jave u gr vojnom odeljenju (grad. kuća. I. kat., 2. vrata).

Ko se ovome pozivu ne odazove, biti će po vojnom zakonu strogo kažnjen.

Kundmachung.

Es werden aufgerufen alle diejenige Militärpflichtige, die außer Stadt Vel. Bečereka im Jahre 1909 geboren und hier zuzändig sind, dass sie wegen Einführung in Assektierungsliste sofort — und zwar vom 1. Februar bis 8. Februar 1929 J. — in Stadt Militärabteilung Stadthaus, I. St. 2. Thür) sich melden sollen.

Wer sich nicht meldet, wird laut Militärgesetz streng bestraft.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazon hadkötelesek, akik a város területén kívül 1909 évben születtek s itt illetőség bírnak, hogy a sorozási jegy-

BALKÁN BIOSKOP

Szerdán, jan 30-án 5, 7 és 9 órákor
Csüt 8-10-ig, Jan. 31-én 5, 7 és 9 órákor

Jön!

A vigjátékok királya:

Kohn és Kely Párizsban.

SZEZÓNSLÁGER!

SZEZÓNSLÁGER!

A keringőkirály.

(Heute spielt der Straus).
Gyönyörű dráma 7 felvonásban.

A főszerepekben: Ráday Imre, Látán Ellis és Alfred Abel.

zékbe való felvétel végett a városi katonai ügyosztályban azonnal — és pedig február 1-től február 8-ig — jelentkezni.

Aki a jelenikzés' elmulasztja, a katonai törvény értelmében szigorúan büntetettik.

Vel. Bečkerek, 27. jan. 1929.

Dr. Stajć,
vrd gr načelnik

Egy 2199

fakályha

eladó.

Veresmartiova (Uri) ucca 25. (sarok)

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Kevesli üzleti forgalmát

1szerű a segítség:

2sértelentül nyer,

3szorosra emeli a forgalmat,

4szeres vevőköre lesz, ha

5letes hirdetésekkel

6hatós reklámot csinál

7ről hétre a „Torontál”-ban.

Vendéglőátvétel!

175

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy a Cara Dusana uccában levő (ezelől „Brisztoi”-szálló) átvettem és azt ezentúl személyesen vezetem Jó ételek és italok Minden nap frissen csapolt Dungserszky-féle Special-sör! Abonenseket a legmáltányosabb árban vállalom! A t. közönség szives pártfogását kérve, vagyok tisztelettel **FOLK JAKAB** vendég ós.

Gordon sötét szemel.

Bűnügyi regény. 30

Írta:

EDGAR WALLACE.

De hol lehet vajon Fred?

Larry egyszerre meglepő szimpátiát kezdett érezni a gazfickóval. Ugy látszik, a véletlen különös játéká folytán Fred is találkozott Gordon Stuart gyilkosával.

Feltétlenül meg kell találnia Hirtelen Fredet és pedig azonnal, mert az ő kezében van alkalmasint a rejtély kulcsa.

Larry hazament, telefonált a Scotland Yardra és megtudta, hogy Harvey utja eredménytelen volt. A detektív ezután megfürdött és lefeküdt. Pontosan négy órát aludt, amikor utasításainak megfelelően, Sunny, aki úgy látszik éppen úgy bírta az álmatlanságot, mint gazdája, bekopogtatott a reggelivel.

— Hány óra van? — kérdezte Larry laposakat pislantva.

— Kilenc óra, uram — válaszolta Sunny. — A postás éppen most járt itt és az újságok is már megérkeztek.

— Hozd be a postát — parancsolt rá Larry, kiugorva az ágyból. Az egyik levelet szemmel láthatólag kioldónc hozta, mert nem volt bélyeg a borítékon.

— Mikor érkezett ez? — kérdezte komornykiattól, amikor Sunny viszatért.

— Már a levéldobozban volt, a mikor felkeltem — felelte Sunny. — Azt hiszem, nem a postás hozhatta.

— Számár vagy, Sunny — szölt rá Larry. — Persze, hogy nem a postás hozta, hiszen láthatod, hogy nincs bélyeg rajta.

— Nagyon örülök uram, hogy egyetért velem — mondta a megzavarhatatlan komornyik.

Larry feltépte a borítékot és olvasni kezdte a levelet, amely minden bevezetés nélkül a következőket mondotta:

„Jobb lesz, ha a saját dolgaival törődik, Mr. Holt! Komoly bajba keveredik, ha nem fogadja meg ezt a tanácsot.”

— Ó igen — jegyezte meg Larry és csöngött.

— Sunny, hozd be a kabátomat és az irásokat, amelyek belső zsebében vannak.

Larry kikereste azt a levelet, a melyet Hirtelen Fred kapott vasárnap és amelyben Todd Otthonába rendelték hajnali hat órára.

Melléje tette a fenyegető levelet és összehasonlította a két írást.

A két levelet ugyanaz a kéz írta.

XX. FEJEZET.

A lány, aki a biztosítási díjat felvette.

— Diana Ward: mondhatom, nagyon meg vagyok rendülve — jelentette ki a Scotland Yardon Larry.

A lány megállott munkájában és az írógép lármája elhallgatott.

— Elöttem valamennyire kezd tisztulni a helyzet — jegyezte meg a lány csöndesen.

— Adná az ég, hogy én is kezdenék már tisztábban látni — mormolta Larry. — Hadd foglaljam össze a helyzetet: Egy gazdag kanadai milliost, aki azért jött

Londonba, hogy meglátogassa halott felesége sírját, közvetlenül azután, hogy két felvonást végignézett a Macready Theatreban, meggyilkolnak. A darab szerzője John Dearborn, aki kétségkívül a legborzalmasabb rémdramákat írja, amelyeket valaha is játszottak. De ez még nem jelenti egyben azt, hogy John Dearborn gyilkos is. Sőt mi több, John Dearborn igen tiszteletreméltó lelképásztor, aki a legelismertebb humanitárius munkát végzi a vakok között. A meggyilkolt Stuart Inge belsejére írva, végrendeletet hagy hátra, amelyben egész vagyonát a lányára hagyja, aki a jelek szerint nem is létezik. Bűnjeleket találunk: egy Braille-írást és egy fekete zománczott gyémántos mandzsettagombot, amelyet a halott ember kezében szorongatott. A Braille-írást elloplják a Scotland Yardról és a mandzsettagombok Hirtelen Fred kezébe kerülnek, aki elzalogosítja őket. Ugy látszik, a gombok olyan értéket képezhetnek egy bizonyos ember, vagy többek szemében, hogy betörnek a zálogházba, csak hogy visszaszerezzék a gombokat. Az ellenség először magát akarja elrabolni Dana, azután meg akarják ölni Fanny Weldont, aki betört a Scotland Yardra, végül Hirtelen Fred életére törnek. Ezt még mind meg tudom érteni. Az egyetlen megmagyarázhatatlan dolog az egész ügyben — fejezte be szavait a detektív mosolyogva —, hogy miért akarták még magát is elrabolni?

— Ez én előttem is rejtély — vallotta be a lány.

— Sikerült felfedeznünk azt is —

folytatta Larry — hogy Stuart élete igen nagy összegre volt biztosítva dr. Judd intézeténél, a Greenwich Biztosító Társaságnál. Judd dr. nem is titkolja, hogy a biztosítás valóban megtörtént.

— Beszélte dr. Juddal? — kérdezte a lány meglepetten.

— Telefonáltam neki reggel — felelte a detektív — és még ma délután fel fogom keresni. Legjobb lesz talán, ha maga is velem jön, hiszen Todd Otthonába délután is mehetünk.

A lány arca egyszerre felderült. Judd dr. várta látogatóját, de azért szemmel láthatóan kellemesen volt meglepve, amikor Larry kíséretét megpillantotta.

— Ez dr. Judd. Titkárnóm, Miss Ward — mutatta be őket egymásnak Larry — Miss Ward a Scotland Yard legjobb titkárnője és miután néhány gyorsírási feljegyzésre van szükségem, magammal hoztam beszélgetésünkhöz.

— Ennek igazán nagyon örülök — jelentette ki Judd dr. sugározva, mégis úgy tetszett, mintha kényelmetlenül érezte volna magát a lány jelenlétében. Larry észre is vette rajta, de ez egyáltalán nem zavarta meg.

— Igazán nagyon örülök, hogy eljött — folytatta Judd dr. lassan. — Már régen szerettem volna beszélni önnel arról az emberről, akivel akkor látott, amikor először találkoztunk. Attól félek, helytelen képet szerzett magának a dologról, ami egészen természetes is, hiszen az a fickó valóban aljas gazember. Nem találkozott vele mostanában?

(Folytatjuk.)